

MARROC. OCTUBRE 2007

per Manel Broch

Pròleg

El grup que l'octubre de 2006 vam creuar a cop de pedal per dues vegades la serralada de l'Atlas pels colls de Tizi-n-Test i Tizi-n-Tichka tornem altra vegada a la serralada marroquí per visitar la regió més oriental on es troba el famós poble d'Imilchil i les gorges de Todra i Dadès. Duem un parell de guions inicials sobre l'itinerari a seguir que serviran de base per improvisar i adaptar-nos sobre el terreny a aquell que resulti idoni al grup i al nombre de dies que disposem. Repetim l'experiència Manel Broch, Albert Fuchs, Joan Palou, Eduard Torà i Vicenç Sánchez, s'afegeix a la colla Josep Casanellas. Gonzalo Penon ha quedat fora de la convocatòria per qüestions personals.

1 • Dijous, 25 d'octubre de 2007

BCN – MARRAKECH

El caos en el transport terrestre i ferroviari que impera en bona part de l'àrea metropolitana no ens ha afectat gens en l'aventura que representa fer el trajecte per anar de Badalona a l'aeroport. Com l'Albert Fuchs ha tingut la gentilesa de venir a buscar-me la bicicleta embalada en la caixa de cartró i transportar-la fins l'aeroport, he fet el viatge molt còmode. La RENFE de Badalona a Sants i després un bus llançadora que substitueix provisionalment el tren.

Les pantalles indiquen el vol per les 01.05. El bitllet de la RAM, AT-9893 BCN-RAK (23.55-00.15). Al taulell ens confirmen que hi ha un error a les pantalles. Ens enlairem a l'hora prevista (15-20 min. de retard). La companyia operadora és ATLAS BLUE, segona marca de la Royal (RAM). Clapem durant tot el trajecte.

Estan construint un espectacular edifici per a la nova terminal de l'aeroport. Canviem 6 x 200 euros (11.077 DH/€).

Prenem 3 taxis que ens duen fins al centre. Influenciats pel Pep anem a l'hotel Ali. Més barat que el Tazi, però de menys aparença. Ens instal·lem en dues habitacions triples.

2 • Divendres, 26 d'octubre de 2007

MARRAKECH – BENI MELLAL

Muntem les bicicletes i deixem les caixes de cartró per transportar i protegir les bicicletes a l'hotel per al vol de tornada. Anem a la recerca d'un transport per traslladar-nos fins a Beni Mellal que dista uns 200 km de Marrakech. A la "gare routière" demanen 100 DH per persona amb la bicicleta. Ens sembla que amb pocs diners més anirem més ràpids. No hi podem fer-hi més, seguim portant la velocitat europea, tot i que ens diem que ens hem ho de prendre amb calma, que ens hem d'integrar al ritme del país. Optem per un transport privat mitjançant una furgoneta per les bicicletes i una altra per a

nosaltres. Sortim a un quart de dotze. La velocitat no supera quasi mai els 60 km/hora. Parem a dinar a les dues. Arribem a Beni Mellal quan són prop de les cinc de la tarda. Quasi sis hores de viatge per fer 200 km. Ens instal·lem a l'hotel Ain-Asserdoun (correcte segons el test Fuchs) després de desestimar continuar fins a Kasba Tadla (30 km enllà) per manca de proporció entre el preu que paguem i el de l'increment de quilometratge, tot i les discrepàncies entre els sis que formem el grup.

A la nit els números em ballen pel cap. Arribo a la següent conclusió: prenent el trajecte d'anada i tornada de cada desplaçament tenim que entre Marrakech i Beni Mellal hi ha 400 km (150 €); entre Beni Mellal i Kasba Tadla hi ha 60 km (80 €) i el desplaçament de l'aeroport de 10 km (45 €). Fent els càlculs i arrodonint el cost del primer és de 0,4 €/km, el segon de 1,3 €/km i el tercer de 4,5 €/km. El desequilibri entre el que guanya cadascú és abismal diria que immoral amb una situació de privilegi pels taxistes de l'aeroport. Seguirem fent números.

Beni Mellal (620 m) és una vila de 160.00 habitants situada al nord de l'Atlas Mitjà que dista 200 de Marrakech. Vestigis d'una muralla que daten de l'any 1.688. És una vila essencialment agrícola.

3 • Dissabte, 27 d'octubre de 2007

BENI MELLAL - NAOUR

A les sis ja som a taula per esmorzar. Volem començar a pedalar a les set, però, com és natural, en el primer dia encara no estem prou destres. Per sortir de Beni Mellal ens fem un petit embolic que ens fa fer una petita volta. Seguim en direcció a El Ksiba per la ruta que passa per Foum-el-Anser. Els primers 40 km són bastant planers, després i quan estem a 10 km de El Ksiba s'inicia la pujada, que és de pendent moderat. A El Ksiba fem una aturada per mejar, veure i reposar una mica.

Quan tornem a la carretera una lleugera pluja ens fa parar una estona fins que prenem la decisió de continuar. En un parell de quilòmetres la carretera ja és eixuta, tot i que el soroll de la tempesta llunyana es acompanya.

Assolim el coll Tizi-n-Ait-Ouirra de 1.600 m, que en baixada més pendent ens condueix a nivell d'un riu (1.100 m). Trobem una cruïlla per seguir fins a Naour, el nostre objectiu, que sembla allunyar-se a mesura que progressem per una ruta de fort pendent.

Fem un primer intent per allotjar-nos en una edificació molt precària, tant que desistim. Continuem cap al poble on arribem a les 16.00 h, amb 1.600 m de desnivell acumulat.

79,62 km	14,48 km/h	5 h 34 min
----------	------------	------------

Al mateix peu de carretera hi ha una colla de gent que estan feinejant amb unes pomes que han collit, i les estan triant i posant en caixes. Ens en ofereixen per tastar, en comprem i també ens permeten allotjar-nos

a casa seva. Abans d'entrar el patriarca de la família ens fa posar pantalons llargs que cobreixin les cames. Ens ofereixen un bon berenar, sopar i jaç per passar la nit. És una petita mostra de l'hospitalitat bereber. Tots els membres més joves de la família han intentat o pretenen fer el salt cap a Europa.

La serralada de l'Atlas es compon de tres carenes principals: l'Anti Atlas al sud amb el jebel Siroua; el Gran Atlas amb el punt culminant del jebel Tubkal de 4.165 m; i l'Atlas Mitjà. A l'hivern no és gens rar contemplar grans muntanyes nevades des de Marrakech.

4 • Diumenge, 28 d'octubre de 2007

NAOUR - IMILCHIL

Quan som a punt de marxar. Mentre ens acomiadem d'aquesta gent tant gentil i amable es posa a plovisquejar. Deixa de ploure en poca estona deixant la carretera mullada. Durant tot el matí anirem trobant molts trams de carretera mullats per la pluja, però no ens mullarem en tota la jornada.

A la sortida de Naour la carretera va enlairant-se fins arribar Tizi-n-Ifar. A l'altre vessant haurem de travessar una depressió de dimensions gegantines que havíem copsat sobre el mapa. En canvi Tizi-n-Isly resulta ser una població, que deixem apartada a 1 km de la ruta que seguim. L'itinerari segueix en direcció sud remuntant una llarga vall, estreta i serpentejant que va guanyant altitud poc a poc.

Una parella de ciclistes belgues que ens creuem ens informen que haurem de passar per un coll de 2.400 m per arribar a Imilchil. Davant d'aquesta nova dificultat més d'un component del grup planteja l'alternativa de prendre algun tipus de transport. Per resoldre aquesta situació, com europeus que som, ens plantegem invocar diversos serveis de resposta immediata (trucar a un taxi, trucar a un hotel a Imilchil, etc.). La solució més pràctica ha estat la del més pur estil africà, parant un vehicle a la carretera, que si resulta ser un taxi millor que millor. D'aquesta manera l'Albert Fuchs ha fet els darrers 30 km en taxi evitant un cansament addicional innecessari.

La resta del grup amb paciència hem anat pujant el coll fins a 2.400 m. El ràpid descens que passapel llac de Tislit ens ha ofert una magnífica perspectiva amb un joc de les darreres llums del dia d'allò més espectacular. Arribem a Imilchil (2.200 m) a les 17.30 h. Un xicot en bicicleta ens pregunta que si som catalans. Ens condueix fins a l'hotel Izlane on ens espera l'Albert. En tot el dia hem superat 1.900 m de desnivell.

91,14 km	14,60 km/h	6 h 20 min
----------	------------	------------

Fa un fred que ens deixa garratibats. Durant tot el dia la temperatura la temperatura s'ha mantingut molt agradable. Els núvols han impedit l'asolellament, però ara la temperatura és de rigorós hivern. Passem la vesprada al costat de l'estufa de llenya.

5 • Dilluns, 29 d'octubre de 2007

IMILCHIL - TILMI

La temperatura dins l'habitació és de 8°C. Els cims més alts estan empolsinats. El dia és radiant i bastant fresc. Sortim a dos quarts de nou en direcció a Agoudal. La vall que recorrem és molt fèrtil i conreuada. Els primers 20 km són d'asfalt.

Arribem a Agoudal amb 35 km comptabilitzats. Parem a fer un te a un alberg a l'entrada del poble. No fem cap àpat ja que es considera que no és l'hora de dinar, saltant-nos la regla d'or que diu que cal aprofitar les ocasions.

Al reprendre la marxa, en l'alberg Ibrahim, ens informen que el port està a 28 km amb una cota de 3.000 m i molt enfangat degut a les pluges.

Passem un primer port de 2.700 m que està separat per una gran vall del coll definitiu a 2.900 m, que a les envistes del qual es descoratja el personal. El pugem amb calma i amb el desenvolupament adequat. No resulta ser tant dur com semblava.

El descens és d'allò més espectacular. Un pendent suau i continu de quasi 20 km ens permet assolir una bona velocitat, ràpida i segura. Hi ha diversos pobles abans de Tilmi que no figuren al mapa. A Tilmi ens instal·lem en un alberg molt rònec a peu de la pista. Ha estat una jornada llarga, però molt bonica. Hem fet 1.200 m de desnivell.

90,51 km	14,33 km/h	6 h 26 min
----------	------------	------------

De fet cadascun de nosaltres està tant cansat com satisfet de la jornada. La temperatura molt suau implica que quan el dia va de baixa el nivell tèrmic és inferior al que desitjaríem.

A Tilmi (2.100 m) ens quedem en un alberg més que primari, que ens dona sostre i aliment. Està fosquejant, no tenim opció.

Demanem *harira* (sopa) i cuscús en racions generoses, ens sentim afamats. Repetim de *harira*, però deixem mig plat de cuscús. Un luxe que molts africans no es poden permetre. Europeus.

La important població de Boumalne Dadès, de 12.000 habitants, és la porta d'entrada al majestuós vall del Dadès. Hi ha la possibilitat de fer un circuit amb el veí vall del Todra enllaçant amb la vila de Tineghir de 30.000 habitants, famosa pels seus palmerals.

6 • Dimarts, 30 d'octubre de 2007

TILMI – BOUMALNE DADÈS

Encara que ens mantenim a una cota similar a la d'Imilchil (2.200 m) la temperatura ha fet un important salt positiu. Tenim 14°C.

Reparem una punxada abans de sortir, fet que augmenta la parsimònia que duem. En teoria avui ha de ser un dia menys exigent que tres anteriors. Recorem 15 km de pista per arribar a Msemrir, on retrobem l'asfalt.

La tendència general de l'itinerari de la vall del Dadès és descendent amb curtes i sobtades pujades de la carretera, que s'allunya del riu i s'enlaira pels vessants de la muntanya. Les aturades per contemplar el paisatge i per treure'n fotos són constants, de manera que fem tot el dia per fer un recorregut que podria fer-se amb molt menys temps.

En arribar a prop de les gorges parem per fer un mos. Ens cobren a preu de turista (que és el que som).

Davant de les dues opcions de fer una ruta inèdita pels vessants sud del M'Goun o anar al Sarhro guanya la darrera. Anem a raure a Boumalne Dadès, a l'hotel Chems desestimant els consells d'un grup d'italians que ens han aconsellat el Ciel Bleu.

81,15 km	17,28 km/h	4 h 46 min
----------	------------	------------

El preu de cada mitja pensió és molt poc similar, però el nivell dels serveis que ofereixen és abismal. Anit a Tilmí no va arribar als mínims desitjables, en canvi a Boulmane és més que òptim.

Les afeccions de les vies respiratòries que aclaparen els components del grup tenen possibilitats de recobrar les normalitats de salut.

Mentre fem un tomb per la població entra una febre de compra de queviures. Anem d'expedició?

7 • Dimecres, 31 d'octubre de 2007

BOUMALNE DADÈS – BAB ALI

El cel està d'un blau radiant. Prenem la carretera en direcció a Tinerhir. A 7 km prenem la ruta asfaltada direcció a Iknioum. Plafó indicador. La planura que tenim davant és grandiosa. La carretera molt boteruda i planera. Mica en mica va fent ondulacions de puja i baixa per iniciar una tímida pujada a mesura que s'acosta a la zona muntanyosa.

La intenció inicial és anar fins a Iknioum per fer una etapa de recuperació de forces i demà passar el coll. En arribar a la cruïlla canviem d'opinió i seguim l'ascensió cap al Tizi-n-Tazazert.

En arribar a les zones planeres abans del coll definitiu al ximplet del Casanellas se li acut anar a fer un cim amb una manca de respecte i consideració total i absoluta per a la resta del grup. El Vicenç amb un sentit de solidaritat acusada l'espera per no deixar-lo sol.

El descens és molt més complicat que la pujada degut al tipus de terreny extraordinàriament pedregós. El territori és un regne mineral impressionant. Per baixar 20 km fem 2 hores. Parem a la Bab Ali. No tenim prou claror de dia per arribar a Nkob.

L'alberg està complert. Ens adrecen a un altre que hi ha una mica més avall a la vista. És molt modest, però compleix amb donar sostre i menjar.

68,46 km	13,07 km/h	5 h 20 min
----------	------------	------------

Abans de fer-se fosc arriben el Vicenç i el Pep. Sense comentari.

El jebel Sarhro, al sud del Gran Atlas separat per la vall del Dadès és una serralada que ofereix paisatges espectaculars d'una grandiositat que corprèn. La seva de naturalesa mineral mostra gorges, monòlits i grans extensions de lava volcànica.

8 • Dijous, 1 de novembre de 2007

BAB ALI - AGDZ

Quan iniciem la jornada ens tornem a trobar amb un pedregam que ens fa considerar en canviar el nom del planeta "terra" pel un altre més adient de planeta "pedra".

Entrem en una zona més engorjada on comença la pujada des del nivell de la llera del riu fins a l'altiplà en una suau tendència a la baixada ens durà fins a Nkob a la carretera que voreja el jebel Sarhro pel sud. Al final de la pujada coincidim amb una renglera de 15 vehicles tot terreny de luxe que trenquen l'harmonia de l'entorn, tant per la quantitat com per l'ostentació dels seus ocupants.

Arribem a Nkob quan duem 27 km. Continuem per carretera a força velocitat ajudats per una airina favorable fins trobar l'entroncament amb la ruta del Draa cap a Zagora al sud.

Prenem direcció en sentit ascendent (nord) cap a Agdz. Fem el trajecte per carretera, sense passar pel l'itinerari que fa el recorregut del marge esquerre del palmeral.

A les 16.00 h som a Agdz. Ens instal·lem en el confortable hotel Kisane, que ja coneixem d'altres ocasions.

99,80 km	19,67 km/h	5 h 08 min
----------	------------	------------

9 • Divendres, 2 de novembre de 2007

AGDZ - OUARZAZATE

L'itinerari que hem fet fins ara no té altra qualificació que de satisfactori, tant per la quantitat de quilòmetres com pels paratges que hem travessat i paisatges que hem contemplat. El quilometratge de cada etapa el defineix la distància entre cada punt de sojorn. El final de cada etapa, sense ser premeditat, ha anat alternant entre un hotel amb tota mena de serveis i un allotjament primari.

La climatologia ha anat millorant a mesura que ens anàvem desplaçant cap el sud, amb una substancial pujada de temperatura (sense arribar a ser caloroses) i la desaparició de tot vestigi de nuvolositat, com la que ens va acompanyar els dos primers dies.

La condició física dels que formem el grup està a nivell de les exigències de la ruta, que s'ha anat millorant una vegada superades les afeccions lleus de les vies respiratòries.

El balanç és, sens dubte, positiu, difícil de millorar tot i la disparitat de criteris que hi ha alhora de prendre qualsevol decisió per simple que sigui que origina una dialèctica, que sense arribar a ser una discussió

aferrissada porta temps i merma la paciència. Segurament tot això és degut a una manca de lideratge clar i definit, però que és com no fer ni deixar fer.

Per simplificar la situació ambiental i d'una manera natural, hem dividit el grup en dos. Almenys les operacions de decisió seran més lleugeres de dur a terme. El Joan, el Vicenç i el Pep faran la ruta per Aït Benhaddou i Telouet. L'Albert, l'Eduard i jo anirem a Ouarzazate i demà a Marrakech on ens tornarem a reunir. Anem cap el mateix destí amb velocitats i neguits diferents.

Anem fins a Ouarzazate amb transport públic. Ens instal·lem a l'hotel Amlal. Acolliment entusiasta per part de la recepcionista. Passem la tarda plàcidament fent tombs per la ciutat.

10 • Dissabte, 3 de novembre de 2007

OUARZAZATE - MARRAKECH

Anem a la "gare routière" per prendre el bus cap a Marrakech. Agafem el de les 8 del matí que parará a cada poble i en punts intermedis haguts i per haver. Passem el Tichka. Arribem a Marrakech a quarts d'una.

L'altra fracció del grup arriben a les cinc de la tarda. Ens retrobem al hotel Ali. Ens encabeixen a tots sis en una mateixa habitació després d'haver-ne rebutjat la primera que ens han ofert.

Ahir van anar des de Aït Benaddou fins Telouet. Avui, primer han visitat la kasba de Telouet i després han creuat pel Tichka fins a Tadert, on han agafat un transport públic per arribar fins a Marrakech.

Anem a sopar a l'hotel Foucauld on podem menjar en un bufet lliure pagant el doble del que costa un menú senzill a qualsevol altre restaurant. Deixem totes les bicicletes dins de les caixes de cartró abans d'anar a dormir.

11 • Diumenge, 4 de novembre de 2007

MARRAKECH – CASABLANCA - BCN

Després d'esmorzar anem a trobar un mitjà de transport més barat que el taxi tradicional i més adaptat a les nostres necessitats.

RAM - AT 800 RAK – CMN (11.15 – 11.55)

RAM – AT 962 CMN –BCN (16.40 – 19.45)

El vol AT-800 a Casablanca surt amb una hora de retard. Menys temps que tindrem d'espera en la transferència.

El trajecte entre Casablanca i Barcelona (AT-962) es realitza en tota normalitat. Una vegada més l'Albert Fuchs m'allibera de l'enrenou de tragar la voluminosa caixa que conté la bicicleta i l'equipatge en el laboriós trajecte de tornada a casa amb transport públic.

ADRECES

HOTEL ALI Rue Moulay Ismal. MARRAKECH - MAROC Tél. 024 44 49 79
HOTEL AIN-ASSERDOUN Av des FAR – BENI MELLAL – MAROC Tél.
NASOUR Tél.
HOTEL IZLANE IMILCHIL – MAROC
TILMI
HOTEL CHEMS Bd. Mohamed V. BOUMALNE DADÈS – MAROC Tél. 024 83 00 41 / fax 024 83 13 08
BAB ALI
HOTEL KISANE
HOTEL AMLAL Lot. Du Centre, 24 – 25 OUARZAZATE – MAROC Tél. 024 88 40 30 /fax 024 88 46 00